

практичної конференції. 20 березня 2020 р. Велико-Тирново, Болгарія : ACCESS PRESS, 2020. С. 54–63.

3. Мельниченко Б. Б. Публічне управління в Україні в умовах євроінтеграції: адміністративно-правовий вимір : монографія; ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом». Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2019. 371 с.

4. Савенко Г. В. Адміністративно-правове забезпечення євроінтеграційних процесів в екологічній сфері України : автореф. дис. ... кандидата юридичних наук 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»; Національний університет біоресурсів і природокористування України. К., 2018. 24 с.

5. Чорномаз О. Б. Проблеми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки.* 2016. № 845. С. 188–192. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_845_31

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-292-3-34>

ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ

Маслова Я. І.

*доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права
Національного університету «Одеська юридична академія»
м. Одеса, Україна*

Станом на теперішній час, функціонування органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів, яких наділено владно-розпорядчими повноваженнями здійснюється у відповідності до принципів верховенства права та належного врядування, незважаючи на втілення заходів правового режиму воєнного стану. На тлі особливого періоду, притягнення до адміністративної відповідальності здійснюється з врахування цієї обтяжуючої обставини. Виокремлення основоположних засад порядку притягнення до адміністративної відповідальності додатково видозмінено внаслідок використання цифрових технологій, що

потребує вивчення як з теоретичної точки зору, так і з позиції правозастосування.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення реалізується в межах провадження, яке за твердженням С.В. Ківалова та Л.Р. Біла-Тіунової є специфічним видом провадження, що входить до адміністративно-юрисдикційного процесу [1, с. 52]. Як зазначено Ю.П. Битяком, провадження у справах про адміністративні правопорушення являє собою ряд послідовних дій, яких спрямовано на залучення правопорушників до відповідальності і забезпечення виконання винесеної постанови [2, с. 222].

Провадження по розгляду окремих категорій адміністративних правопорушень можуть бути класифікованими в залежності від специфіки складу правопорушення, що в подальшому визначає: спосіб розгляду справи (судовий чи адміністративний) та суб'єктів, які уповноважені їх вирішувати. Щодо останнього, необхідним є звернення уваги на ст. 213 Кодексу України про адміністративні правопорушення, якою встановлено, що справи про адміністративні правопорушення можуть розглядатись: 1) адміністративними комісіями при виконавчих комітетах сільських, селищних, міських рад; 2) виконавчими комітетами сільських, селищних, міських рад та їх посадовими особами, уповноваженими на те законом; 3) районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами (суддями), а у випадках, передбачених законом, місцевим адміністративними та господарськими судами, апеляційними судами, вищими спеціалізованими судами та Верховним Судом; 4) органами Національної поліції, органами державних інспекцій та іншими органами (посадовими особами), уповноваженими на те законом [3].

Остання група суб'єктів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення найбільш численна. До них належать: органи Державної прикордонної служби України, центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у різних сферах суспільних відносин (наприклад, у сфері міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб; державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки), органи транспорту та інші, яких визначено у Розділі XVII Кодексу України про адміністративні правопорушення [3].

Таким чином, суб'єктний вимір провадження у справах про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень представлено широкою групою уповноважених суб'єктів, які наділені повноваженнями в тій сфері

суспільних відносин, у межах яких було вчинено адміністративне правопорушення.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення мають певну структуру – внутрішню будову – систему різноманітних стадій, розмежованих цілями, завданнями та предметом здійснюваних судом процедурних дій. Стадії послідовно змінюють одна одну: процесуальні дії – етапи – стадії – провадження [4, с. 257]. Під стадією провадження, розуміється підпорядкована загальній меті цього виду провадження відносно самостійну частина провадження, яка поряд з його загальними задачами має свої специфічні зміст та процесуальне призначення [5, с. 231].

У питанні про стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення на теперішній час відсутня єдина позиція щодо кількості та назви стадій: різні вчені виділяють стадій цього провадження по-різному, називаючи їх та розуміючи їхню сутність відмінно.

У загальному вигляді провадження у справах про адміністративні правопорушення складається із таких стадій, як: 1) порушення справи про адміністративне правопорушення; 2) розгляд справи про адміністративне правопорушення і винесення по справі судового рішення; 3) оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення; 4) виконання постанови про накладення адміністративного стягнення [6, с. 90].

Щодо специфіки провадження у справах про адміністративні правопорушення в умовах дії правового режиму воєнного стану, якого введено Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»» відповідно до положень Закону України «Про правовий режим воєнного стану», то вона полягає у тому, що при призначенні адміністративного стягнення враховується та обставина, що проступок вчинено в надзвичайних обставинах, які відповідно до ст. 35 Кодексу України про адміністративні правопорушення є обтяжуючими обставинами [3].

Окремо зазначимо, що станом на теперішній час, важливим чинником функціонування як судочинства, так і органів державної влади є цифровізація, яка передбачає належне слідування принципам цифрового розвитку під час вибору стратегічних цілей впорядкування суспільних відносин, налагодження взаємодії між державними інституціями та інститутами громадянського суспільства за допомогою сучасних технологій, а випадку розгляду справ про адміністративні правопорушення – здійснення такої діяльності з застосуванням новітніх технологій. Впровадження інформаційно-телекомунікаційних засобів у діяльність окремих органів державної виконавчої влади, вплинуло на

існуючі форми їх діяльності та створило нові способи реалізації ними своїх повноважень. Не виключенням, є модифікація діяльності як суду, так і суб'єктів, уповноважених на розгляд справ про адміністративні правопорушення.

Підсумовуючи до ознак провадження у справах про адміністративні правопорушення, віднесемо наступні: є видом провадження, що може реалізовуватись виключно як в судовому, так і в адміністративному порядку; суб'єктний вимір провадження у справах про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень представлено широкою групою уповноважених суб'єктів, які наділені повноваженнями в тій сфері суспільних відносин, у межах яких було вчинено адміністративне правопорушення; в переважній більшості необхідно передумовою відкриття провадження є протокол про адміністративні правопорушення; має встановлену структуру, яку відображено у сукупності процесуальних дій, що послідовно здійснюються відповідно до норм законодавства; має наслідком застосування санкцій, яких передбачено Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Література:

1. Ківалов С. В. Адміністративне право України : навч.-метод. посібн. 2-ге вид, переробл. і доповнен. Одеса : Юридична література, 2002. 312 с.
2. Битяк Ю. П. Адміністративне право України. Х. : Право, 2000. 520 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card6#Public> (дата звернення: 10.02.2023).
4. Административное право Украины : учебник для юридических вузов и фак. / Ю. П. Битяк, В. В. Богуцкий, В. Н. Гаращук и др. ; под ред. Ю. П. Битяка. Х., 2003. 576 с.
5. Іщенко В. В. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері оподаткування: сучасні доктринальні підходи. *Вісник Академії адвокатури України*. 2011. Число 2. Ст. 229–231.
6. Стоцька М. М. Стадії провадження у справах про адміністративне правопорушення. *Право і Безпека*. 2005. Т. 4. № 3. Ст. 89–91.